JavaScript + DOM

Nu går det fort!

Dagens föreläsning

- Bakgrund
- Våra verktyg
- Grunderna i JavaScript
- DOM
- Händelser i JavaScript

Bakgrund

Vad är Javascript och varför ska vi bry oss?

Språket Javascript

- Ursprungligen avsett f\u00f6r att g\u00f6ra webbsidor roligare
 - Bra stöd för att manipulera DOM
 - Bra stöd i de flesta webbläsare
- Körs numera lite över allt
- Har numera ett bra stöd av tredjepartsbibliotek

Språket Javascript

- Syntaxen liknar C, Java, etc
- Löst typat inga explicita variabeltyper
- Multiparadigm:
 - Händelsedrivet
 - Funktionellt
 - Prototypbaserat (ungefär som objektorienterat)
 - Imperativt

Exempel på användning

- Dynamiska webbsidor
- Serverapplikationer med Node.JS
- Mobilapplikationer med Cordova
- Spelutveckling med Unity
- Robotstyrning med Nodebots

Lite historik

: Netscape

: JScript

1997: ECMAScript

: AJAX

: JQuery

: V8-motorn

: Node.JS

: ES 6

Våra verktyg

Våra verktyg

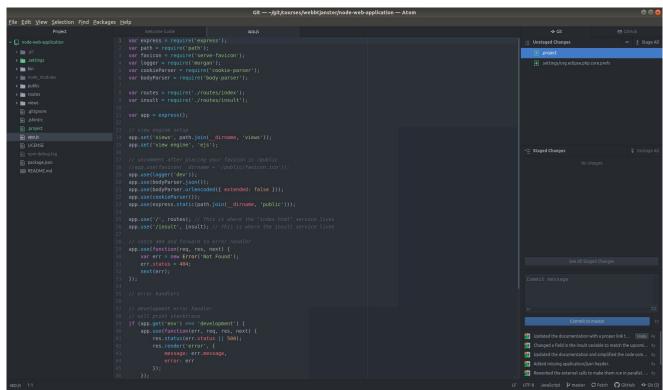
Textredigerare: Atom

Webbläsare: Chromium med Chrome Developer Tools

Onlineverktyg: JSFiddle

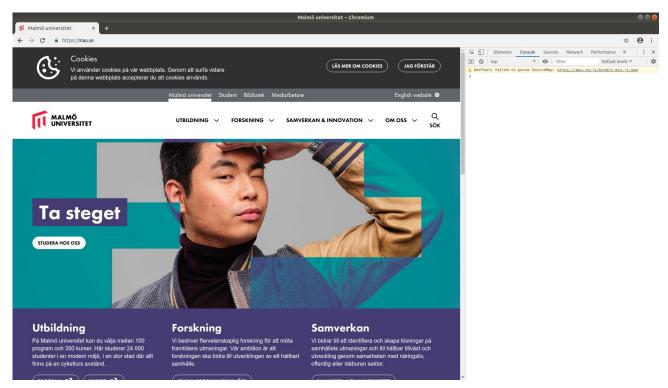

Textredigeraren Atom

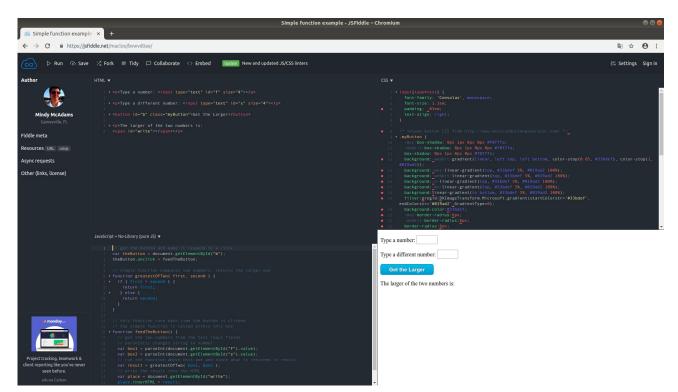

Webbläsaren Chromium

Onlineverktyget JSFiddle

Grunderna i JavaScript

Satser

Instruktioner i Javascript kallas statements eller satser.

Varje sats kan avslutas med ett semikolon (eller radbrytning)

```
console.log("hello, world!");
```

Flera satser kan placeras i ett block. Dessa avgränsas med måsvingar eller kryllparenteser

```
{
  console.log("hello");
  console.log("world");
}
```


TilldeIning

Variabler får sina värden med hjälp av ett = -tecken

```
a = 1; // Tilldelning
b = true; // Tilldelning
```


If- och switch-satser

If-satser används för att hantera villkor:

```
if (a == 2) {
   // Do something
} else if (a == 4) {
   // Do something
} else {
   // Do something else
}
```

Switch-satser fungerar på ungefär samma sätt:

```
switch (a) {
  case 2:
    // Do something
    break;
  case 4:
    // Do something
    break;
  default:
    // Do something else
}
```


Loopar

Två typer av loopar: while och for

```
while (true) {
   // Do something
}

for (var i = 0; i < 10; i++) {
   // Do something
}</pre>
```


Operationer

```
// Aritmetik
a = 1 + 2; // Addition
a = 2 - 1; // Subtraktion
a = 2 * 2; // Multiplikation
a = 2 / 2; // Division
a = 5 % 2; // Resten
a++; // a = a + 1
a--; // a = a - 1
b = !b; // B är nu falskt
```


Variabler

```
var a; // Initaliserad, inget värde
var b = 1; // Initaliserad, har ett värde
let c = true; // Initaliserad, har ett värde
const d = "hello"; // Initaliserad, har ett värde
console.log(a); // Skriver ut "undefined"
console.log(b); // Skriver ut "1"
console.log(c); // Skriver ut "true"
console.log(d); // Skriver ut "hello"
b = 5; // Nytt värde!
console.log(b); // Skriver ut "5"
d = "goodbye"; // Här går det fel!
```


Variabeltyper – var, let och const

Variabler kan deklareras på tre olika sätt:

- var kan omdeklareras och uppdateras. Äldre variant.
- let kan uppdateras men inte omdeklareras.
- const kan varken uppdateras eller omdeklareras den är konstant.

Både **let** och **const** är block-bundna, **var** är det inte.

Notera att Javascript är ett *löst typat* språk.

var

```
var a = 1; // Kan omdeklareras
var a = 2; // Helt okej, men konstigt

if (a == 2) {
  var language = "sv";
  console.log("We're using " + language);
}
console.log(language); // Kommer att skriva ut "sv"
```


let

```
let a = 1; // Kan inte omdeklareras
let a = 2; // Fungerar inte, du kommer att få ett fel
a = 2; // Fast det här är helt okej!

if (a == 2) {
  let language = "sv";
  console.log("We're using " + language);
}
console.log(language); // Ger ett fel, ReferenceError
```


const

```
const a = 1; // Kan inte omdeklareras
a = 2;  // Fungerar inte, redan deklarerad!
const teacher = {
  name: "Johan",
  salary: 10000,
 colleague: {
    name: "Anton",
    younger: true
teacher = "Sebastian"; // Går inte, redan definierad!
teacher.name = "Sebastian"; // Helt okej, dock!
```


Datatyper

Javascript har fem datatyper (ish...)

- String
- Number
- Boolean
- Object
- Array

Strängar - String

En lista av tecken:

```
var a = "hello, world!";
```

Längden av en sträng:

```
console.log(a.length); // Skriver ut "13"
```

Hämta ut ett tecken ur en sträng:

```
console.log(a[2]); // Skriver ut "1"
```


Tal - Number

Vanliga hel- och flyttal:

```
var a = 1; // Heltal
var b = 1.5; // Flyttal
```

Och en specialare: NaN!

```
var c = NaN; // Inte ett nummer, men ändå ett nummer.
```


Sant/falskt - Boolean

Representerar värdena sant och falskt:

```
var iAmWeazel = true;
var iRBaboon = false;
```


Objekt - Object

Används för att hålla koll på många värden. Kan innehålla vad som helst!

```
var teacher = {
  name: "Johan",
  salary: 10000,
  colleague: {
    name: "Anton",
    younger: true
  }
};
```


Vektorer/listor - Array

En typ av objekt som håller koll på värden i en specifik ordning:

```
var a = new Array();
a[0] = 1;
a[1] = "two";
a.push(3);
console.log(a); // Skriver ut "[1, "two", 3]"

var b = [1, "two", 3]; // Likadan som a!
console.log(b); // Skriver ut "[1, "two", 3]"
```


Datatyper

Några bonustyper

- null
- undefined
- function

Funktioner

Funktioner är återanvändbara samlingar av satser, dvs en eller flera rader av kod. De kan ta in *argument* och ge ett *returvärde*.

```
function anka(a, b) {
  return a + b;
}
```


Funktioner som variabler

Funktioner kan även vara variabelvärden:

```
var anka = function (a, b) {
  return a + b;
}
console.log(anka(1, 2)); // Skriver ut "3"
```

Det gör att de kan anropas lite hur som helst:

```
var b = {
  name: "addition"
};
b["add"] = anka;
console.log(b.add(1, 2)); // Skriver ut "3"
```


DOM

Vad är DOM?

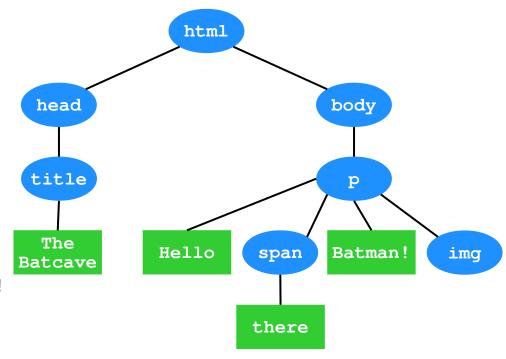
HTML DOM (Document Object Model):

- En representation av HTML-dokumentet som ett träd av element – noder.
- HTML-objektet kan ses som ett stort objekt

Vad är DOM?

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
 <title>The Batcave</title>
</head>
<body>
 >
   Hello <span>there/span> Batman!
   <img src="batman_logo.png">
 </body>
</html>
```


Kom åt element/noder

Det finns fyra sätt att komma åt element i DOM-trädet:

- document.getElementById(id) \rightarrow ett element
- document.getElementByTagName(tagName) → en samling av element
- document.getElementByClassName(className) → en samling av element
- document.querySelector(query) \rightarrow ett element

Hitta alla element av en specifik typ

```
var elements = document.getElementByTagName("p");
```

Hittar alla p-element och returnerar ett objekt av typen HTMLCollection, som liknar ett array-objekt:

```
var el = elements[0]; // Första elementet i samlingen
var size = elements.length; // Antal element
```


ID kontra klass i HTML

- Enskilda HTML-element (kan) identifieras med ett ID:
 - Ett ID består av en sträng
 - ID:n är unika och kan bara finnas en gång per dokument
 - Refereras till som #mitt_id
- Ett element kan tillhöra en *klass*:
 - Ett klassnamn består av en sträng
 - Flera element kan tillhöra samma klass.
 - Refereras till som .min_klass

Exempel på användande av ID

```
<!DOCTYPE html>
                                                             Vårt ID
<html>
<head>
  <title>Sample Site</title>
</head>
<body>
  >
                                                                        Vårt ID
   Hello <span id="location">there</span> Batman!
    <img src="batman_logo.png">
  <button onclick="relocate()">Change text</button>
  <script>
   function relocate() {
      document.getElementById("location").innerHTML = "here";
  </script>
</body>
```


Exempel på användande av klass

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
 <title>Sample Site</title>
 <style>
  li.real_deal {
   color: red;
 </style>
</head>
                                      Den här regeln
                                      matchar de här elementen
<body>
 <h1>Batman's gadgets</h1>
 <l
  Batarang
  Batteries
 </body>
```

</html>

Exempel på användande av båda

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
 <title>Sample Site</title>
</head>
<body>
 <h1>Batman's gadgets</h1>
 ul id="gadget_list">
  Batarang
  Batmobile
  Batteries
 </body>
</html>
```


Query Selector

```
var element = document.querySelector(".someClass");
```

Returnerar den första noden av klassen someclass.

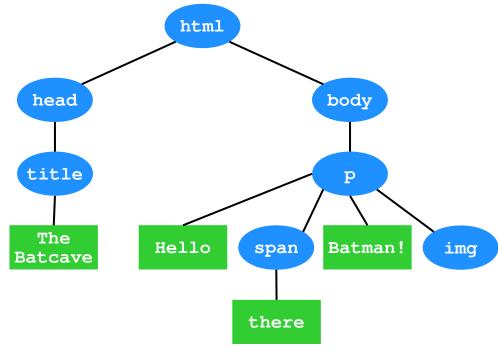
Kan användas med:

- Taggnamn: document.querySelector("tag");
- Klassnamn: document.querySelector(".someClass");
- ID: document.querySelector("#someID");

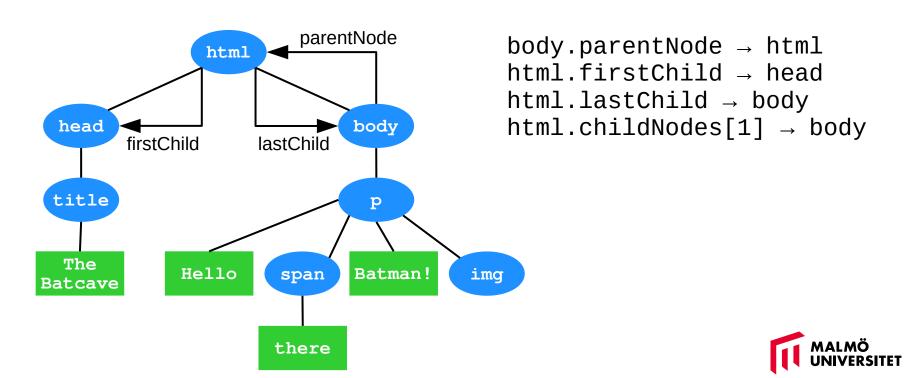
Navigera i DOM

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
 <title>The Batcave</title>
</head>
<body>
  >
    Hello <span>there/span> Batman!
    <img src="batman_logo.png">
 </body>
</html>
```

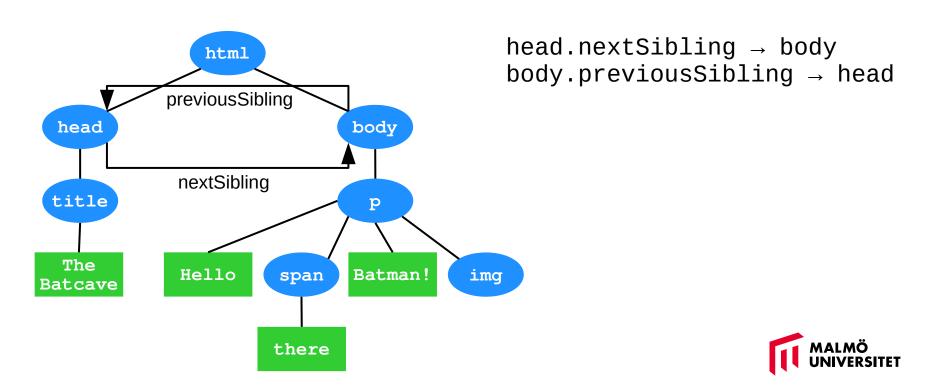

Navigera i DOM – föräldrar och barn

Navigera i DOM – syskon

Modifiera en nod

Vi behöver känna till två typer av egenskaper hos en nod:

- InnerHTML
 - Den text som "innesluts" av ett HTML-element
 - Kan vara HTML-kod
- Attribut
 - Förändrar ett elements beteende. Exempel:
 - src
 - style

Vad är vad?

```
Hello <span>there</span> Batman!
<img src="batman_logo.png">

...

Hello span Batman! img src

Attribut: img.src

span.innerHTML
```


Arbeta med innerHTML

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
 <title>Sample Site</title>
</head>
<body>
 <h1>Welcome to the Batcave!</h1>
 <
   Alfred is <span id="status">out</span>.
  <script>
   var element = document.getElementById("status");
   element.innerHTML = "in";
 </script>
</body>
</html>
```


Arbeta med attribut

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
  <title>Sample Site</title>
</head>
<body>
  <h1>Welcome to Arkham Asylum!</h1>
  <h2>Inmate of the month:</h2>
  <img id="inmate" src="penguin.jpg">
  <script>
    var imnate = document.getElementById("inmate");
    inmate.setAttribute("src", "joker.jpg");
  </script>
</body>
</html>
```


Special: attribut-noder och CSS

 Attributet style (inline CSS) är en attribut-nod och hanteras så här:

Lägg till nya element till trädet

Vi skapar nya element genom att använda oss av

```
document.createElement("tag_name")
```

Nya element behöver ofta text. Det skapas så här:

```
document.createTextNode("My text")
```

Dessa sammanfogas sedan:

```
var p = document.createElement("p");
var textNode = document.createTextNode("Batman");
p.appendChild(textNode);
```


Lägg in nya element till trädet

Vi har två sätt att lägga till nya element till trädet

- element.appendChild(node)lägg node sist bland barnen till element
- element.insertBefore(node, child)
 lägg till före elementet child

Exempel på appendChild()

```
<!DOCTYPE html>
<html>
. . .
<body>
 <h1>Batman's gadgets</h1>
 ul id="gadget_list">
   Batarang
   Batmobile
   Batteries
 <script>
  var batcave = document.createElement("li");
   var label = document.createTextNode("Bat cave");
   batcave.appendChild(label);
   var parent = document.getElementById("gadget_list");
   parent.appendChild(batcave);
 </script>
</body>
</html>
```


Exempel på insertBefore()

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<body>
 <h1>Batman's gadgets</h1>
 ul id="gadget_list">
   Batarang
   Batmobile
   Batteries
 <script>
   var batcave = document.createElement("li");
   var label = document.createTextNode("Bat cave");
   batcave.appendChild(label);
   var parent = document.getElementById("gadget_list");
   var batteries = document.getElementById("batteries");
   parent.insertBefore(batcave, batteries);
 </script>
</body>
</html>
```


Ta bort element från trädet

Vi har två sätt att ta bort element från DOM-trädet:

- parent.removeChild(child)
 tar bort ett element

Ta bort ett element

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<body>
 <h1>Batman's gadgets</h1>
 ul id="gadget list">
  id="batarang" class="real deal">Batarang
  id="batmobile" class="real deal">Batmobile
  id="batteries" class="bad pun">Batteries
 <script>
  var parent = document.getElementById("gadget_list");
  var child = document.getElementById("batmobile");
  parent.removeChild(child);
 </script>
</body>
</html>
```


Ta bort ett element

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<body>
 <h1>Batman's gadgets</h1>
 ul id="gadget list">
 Batarang
 id="batmobile" class="real deal">Batmobile
 id="batteries" class="bad pun">Batteries
 <script>
 var child = document.getElementById("batmobile");
 child.parentNode.removeChild(child);
 </script>
</body>
</html>
```


Ersätt ett element

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<body>
 <h1>Batman's gadgets</h1>
 ul id="gadget_list">
   Batarang
   Batmobile
   Batteries
 <script>
   var batcave = document.createElement("li");
   var label = document.createTextNode("Bat cave");
   batcave.appendChild(label);
   var parent = document.getElementById("gadget_list");
   var batteries = document.getElementById("batteries");
   parent.replaceChild(batcave, batteries);
 </script>
</body>
</html>
```


Händelser i JavaScript

Vad är händelser?

En händelse är ett meddelande som skickas till JavaScriptmotorn, och som sedan påverkar körningen av programmet. Exempel:

- Användaren klickar på en knapp
- Ett AJAX-anrop (dvs HTTP) slutförs
- En timeout tar slut
- Ett formulär skickas

Vi kan lyssna efter dessa händelser och reagera på dem!

Vanliga händelser i JavaScript/DOM

- Blur när ett objekt förlorar fokus
- Click när användaren klickar på ett objekt
- Focus när ett objekt får fokus
- Load när objektet är färdigladdat
- Mouseover när muspekaren svävar över objektet
- Select när ett val i en drop down-meny väljs
- Submit när ett formulär skickas

Reagera på händelser

Körning av JavaScript i webbläsaren är *asynkron*. JS-motorn har en lista av kod som den kan köra.

Motorn kör kod så länge den kan, en funktion i taget, och delegerar allt hårt arbete till webbläsaren.

När webbläsaren är färdig med ett uppdrag (eller får en input från användaren) läggs ett uppdrag i JavaScriptmotorns att göra-lista.

Asynkron programmering

(Notera att anropsstacken egentligen jobbar med hela funktioner, den här enklare koden är tänkt som en illustration)

Anropsstack

cb(); console.log(sum); sum = a + 7; let a = 5; let sum = 0; let req = doRequest(cb); console.log(phrase); let phrase = "hello world";

Javascript-kod

```
let phrase = "hello world";
console.log(phrase);
let req = doRequest(cb);
let sum = 0;
let a = 5;
sum = a + 7;
console.log(sum);
```

Händelsekö

```
cb
```

Externa anrop

doRequest(cb);

Metoden .addEventListener()

element.addEventListener(event, function, useCapture);

- Parametern event är en sträng som anger vilken händelse vi vill lyssna efter.
- Parametern function är en funktionspekare och berättar vilken funktion som ska köras när händelsen inträffar. Den kan vara anonym.
- Parametern usecapture berättar om vi vill använda event bubbling eller event capturing. Överkurs, och helt frivilligt att använda.
- Ett element kan ha flera event listeners, även per händelse!

Exempel med addEventListener()

```
<!DOCTYPE html>
<html>
. . .
<body>
  <h1>Welcome to the Wayne Mansion intercom system!</h1>
  <span id="caller">Click to summon Alfred</span>
  <script>
    var caller = document.getElementById("caller");
    caller.addEventListener("click", callAlfred);
    function callAlfred() {
      alert("You called, Master Wayne");
  </script>
</body>
</html>
```

